

Váš dopis čj. _____

ZK Pha 240/2015

Ze dne _____

7. 12. 2015

Naše čj. _____

4855/2015-025

Datum _____

7. 12. 2015

Vážený pan

Adam Zábranský

Zbynická 6

153 Praha 5 - Radotín

Vyřizuje _____

Generální ředitelství
odbor právní

E 025sek@gr.cd.cz

ROZHODNUTÍ

České dráhy, a.s., Generální ředitelství (dále jen „povinný subjekt“) podle ustanovení § 15 a § 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, rozhodlo ve správním řízení vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve věci žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, takto:

o d m í t á

na základě ustanovení § 8a ve spojení s § 8b, § 11 odst. 1 písm. a) a § 14 odst. 5 písm. d) ve spojení s § 15 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též „Zákon“), žádost o poskytnutí informací podanou panem Adamem Zábranským, nar. 28.12.1993, Zbynická 6, 153 00 Praha 5 – Radotín (dále jen „žadatel“). Žadatel požádal o poskytnutí následujících informací:

„o poskytnutí veškeré dokumentace (předané dokumenty atd.) o poskytnutých právních službách právničky JUDr. Radmily Kleslové, která pro České dráhy dle informací z veřejných zdrojů pracovala mezi lety 2011 až 2015. Pakliže danou dokumentaci nemáte, upozorňuji vás tímto, že si ji můžete vyžádat od JUDr. Radmily Kleslové, která jakožto advokátka má povinnost

o poskytnutých právních službách vést přiměřenou dokumentaci a na vyžádání ji svému klientovi předložit. Pakliže záznamy o obdržené službě nemáte, dle mého názoru tím porušujete zásadu péče řádného hospodáře, protože potom by bylo neověřitelné, zda peníze za tyto právní služby byly vynaloženy hospodárně“.

A to z důvodu, že žádost směřuje k poskytnutí informací a dokumentů z oblasti obchodního tajemství, ochrany osobních údajů a jde o informace vzniklé bez použití veřejných prostředků.

Odůvodnění:

Dne 7.11.2015 požádal žadatel povinný subjekt o poskytnutí následujících informací:

„ o poskytnutí veškeré dokumentace (předané dokumenty atd.) o poskytnutých právních službách právničky JUDr. Radmily Kleslové, která pro České dráhy dle informací z veřejných zdrojů pracovala mezi lety 2011 až 2015. Pakliže danou dokumentaci nemáte, upozorňuji vás tímto, že si ji můžete vyžádat od JUDr. Radmily Kleslové, která jakožto advokátka má povinnost o poskytnutých právních službách vést přiměřenou dokumentaci a na vyžádání ji svému klientovi předložit. Pakliže záznamy o obdržené službě nemáte, dle mého názoru tím porušujete zásadu péče řádného hospodáře, protože potom by bylo neověřitelné, zda peníze za tyto právní služby byly vynaloženy hospodárně“.

Povinný subjekt zaujal k požadavku žadatele následující stanovisko. V § 8a Zákona se uvádí, že *informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.*

Článek 7 odst. 1 Listiny práv a svobod (dále jen „Listina“) zaručuje nedotknutelnost osoby a jejího soukromí. Článek 10 odst. 3 Listiny zakotvuje právo každého na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Základní právo na ochranu soukromého života lze omezit za účelem ochrany základních práv jiných osob, anebo za účelem ochrany veřejného zájmu, který je v podobě principu či hodnoty obsažen v ústavním pořádku (viz nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 18. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 321/06). Zásahy do základního práva musí odrážet specifika každého jednotlivého případu. V případě kolize jednotlivých ústavně garantovaných práv je na místě přistoupit k aplikaci testu proporcionality, spočívajícím v testu vhodnosti, potřebnosti a poměrování (viz nálezy Ústavního soudu v nálezu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94).

Podle § 4 písm. a) zákona č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů *„ pro účely tohoto zákona se rozumí osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu,“.* Podle § 4 písm. e) zákona č.101/2000 Sb., je *„ zpracováním osobních údajů jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména*

shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace,“. Podle § 5 odst.2 zákona č.101/2000 Sb., může správce zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů.

Povinný subjekt se domnívá, že dochází ke kolizi práva na ochranu soukromí ve smyslu čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a práva na poskytnutí informace ve smyslu čl. 17 Listiny z hlediska proporcionality. Povinný subjekt dovodil, že čl. 10 odst. 3 je speciálním ustanovením vůči čl. 17, neboť se týká toliko informací o osobě, zatímco čl. 17 se vztahuje na informace obecně. Při zveřejnění informace by převažovaly negativní dopady nejenom na dotčený subjekt, ale i na jeho vztahy k osobám jemu blízkým a k podřízeným pracovníkům.

Povinný subjekt proto upřednostnil ochranu práv a JUDr.Radmily Kleslové na ochranu jejích osobních údajů a to na základě níže uvedeného testu proporcionality tj. následky vydání informace pro ni i povinný subjekt:

a) Zahájení správního řízení Úřadem pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) pro podezření ze spáchání správního deliktu spočívajícího v poskytnutí osobních údajů bez souhlasu subjektu těchto údajů

[dle § 45 odst. 1 písm. c) a e), resp. odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů]

- předpokladem odpovědnosti je, že poskytovatel osobních údajů poskytuje osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů, resp. je poskytuje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu
- správního deliktu by se formálně navenek dopustil povinný subjekt, který by následně mohla náhradu za škodu způsobenou zaplacením pokuty požadovat na svých
- zaměstnancích, kteří poskytnutí osobních údajů provedli nebo toto poskytnutí nařídili či předem schválili.

Sankcí je **pokuta ve výši do 5.000.000 Kč**, pokud se jedná o osobní údaj, týkající se jednotlivce, nebo **do 10.000.000 Kč**, pokud se jedná o osobní údaje více jednotlivců (v praxi Úřad pro ochranu osobních údajů uděluje běžně pokuty v řádu stovek tisíců korun).

b) Trestní oznámení členů představenstva na povinný subjekt pro podezření z možného spáchání trestného činu neoprávněného nakládání s osobními údaji

(dle § 180 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník)

- předpokladem odpovědnosti je, že poskytovatel osobních údajů neoprávněně sdělí osobní údaje, které byly o jiném shromažďovány v souvislosti s výkonem veřejné moci a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají
- trestného činu by se dopustili konkrétní zaměstnanci povinného subjektu, kteří informace poskytli, případně jejich poskytnutí nařídili či předem schválili.

Sankcí je **odnětí svobody až na tři léta nebo zákaz činnosti**.

c) Občanskoprávní žaloba na ochranu osobnosti a soukromí proti povinnému subjektu

(dle § 82 a §83 zákona č. 89/201 Sb., občanský zákoník)

- předpokladem občanskoprávní odpovědnosti je, že poskytovatel osobních údajů zasáhne poskytnutím údajů do osobnostních práv fyzické osoby, zejména jejího soukromí a důstojnosti
- zásahu do osobnostních práv by se navenek formálně dopustil povinný subjekt, který by následně mohl náhradu za škodu způsobenou zaplacením majetkové či nemajetkové újmy a nákladů soudního řízení požadovat na svých zaměstnancích, kteří poskytnutí osobních údajů provedli nebo toto poskytnutí nařídili či předem schválili.

Osoba poškozená poskytnutím osobních údajů může požadovat kromě zdržení se dalšího poskytování osobních údajů i tzv. „přiměřené zadostiučinění“ (v praxi většinou ve formě omluvy), a dále finanční náhradu nemajetkové újmy, kterou v jednotlivých případech určuje soud dle vlastního uvážení.

Článek 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod zaručuje nedotknutelnost osoby a jejího soukromí. Článek 10 odst. 3 Listiny zakotvuje právo každého na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Základní právo na ochranu soukromého života lze omezit za účelem ochrany základních práv jiných osob, anebo za účelem ochrany veřejného zájmu, který je v podobě principu či hodnoty obsažen v ústavním pořádku (viz nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 18. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 321/06). Zásahy do základního práva musí odrážet specifika každého jednotlivého případu.

Dále je nutno rovněž dodat, že požadované informace se vztahují výlučně k *vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu, jejichž poskytnutí je povinný subjekt rovněž oprávněn omezit* dle § 11 odst. 1 písm. a) Zákona. Podle ustálené judikatury soudů a komentářové literatury se za interní pokyn ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) Zákona vždy považuje ten vnitřní předpis, který nemá žádný vztah k vnějším subjektům tj. nepůsobí na venek ve vztahu k veřejnosti, což v případě žadatelovi žádosti o informaci na výši příjmu je splněno.

V neposlední řadě, je třeba upozornit žadatele, že paní JUDr. Radmila Kleslová vykonávala pro povinný subjekt svoji práci jako advokátka, tj. poskytovala právní poradenství a byla vázána zákonem č.85/1994 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů. Ochrana informací obsahujících právní poradenství se výrazně projevuje zejména při poskytování právních služeb advokáty, kterým je povinnost ochraňovat takové informace uložena výslovně v ustanovení § 21 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů. Podle citovaného ustanovení je advokát povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb a této povinnosti ho může zbavit pouze jeho klient. Pro zvýšení právní jistoty všech zúčastněných a pro zdůraznění mimořádné citlivosti takových informací je předepsáno, že zbavit povinnosti mlčenlivosti musí klient svého advokáta písemně nebo před soudem.

Povinný subjekt trvá na svém názoru, že právo na ochranu osobnosti je právem základním, zatímco právo na informace je právem politickým. Základní práva jsou politickým právům nadřazena a v případě, že dojde ke kolizi těchto okruhů práv, mají základní práva prioritu před právy politickými. Je-li možné na základě speciální zákonné úpravy prolomení ochrany základních práv ve prospěch práv politických, je třeba vždy postupovat s nejvyšší mírou obezřetnosti a prolamující právní normy aplikovat spíše restriktivně. V daném případě je právo na informace využíváno v rozporu s deklarovaným účelem k nátlaku, zaměřenému do osobní sféry osoby, která nedala souhlas se zveřejněním jejích osobních údajů. Podle názoru povinného subjektu je v dané věci třeba akcentovat ustanovení článku IV odst. 4 Listiny základních práv a svobod a ustanovení Zákona nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro která byla stanovena.

Povinný subjekt odkazuje na ustanovení § 8a Zákona, že informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.

Podle článku 10 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.

V obecné rovině je ochrana informací obsahujících právní poradenství jednou ze zásad, která vyplývá přímo z čl. 96 odst. 1 Ústavy ČR a z čl. 37 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod. Podle citovaných ustanovení Ústavy a Listiny mají mít všichni účastníci v řízení před soudem, jiným státním orgánem či orgánem veřejné správy rovná práva a postavení a dále mají garantované právo na právní pomoc.

Na základě výše uvedeného povinný subjekt rozhodl tak, jak uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat v souladu s ustanovením § 16 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů a ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí, odvolání prostřednictvím společnosti České dráhy, a.s., Nábřeží L. Svobody 1222, Praha 1, PSČ 110 15.

JUDr. Daniela Kovalčíková
ředitelka odboru právního

